

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 mars 2006

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code civil et le Code judiciaire
en ce qui concerne la rectification d'erreurs
matérielles dans les actes de l'état civil**

(déposée par Mme Liesbeth
Van der Auwera)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 maart 2006

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
en het Gerechtelijk Wetboek met betrekking
tot de verbetering van de akten van de
burgerlijke stand voor materiële misslagen**

(ingediend door mevrouw Liesbeth
Van der Auwera)

RÉSUMÉ

*La présente proposition de loi vise à simplifier la
procédure de rectification de petites erreurs matériel-
les dans les actes de l'état civil.*

*Désormais, l'officier de l'état civil pourra lui-même
corriger ces erreurs, sans devoir attendre une déci-
sion du tribunal de première instance.*

SAMENVATTING

*Dit wetsvoorstel strekt ertoe de procedure voor het
verbeteren van kleine materiële fouten in akten van
de burgerlijke stand te vereenvoudigen.*

*Voortaan kan de ambtenaar van de burgerlijke
stand deze fouten zelf verbeteren, zonder een uit-
spraak van de rechtbank van eerste aanleg te moe-
ten afwachten.*

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Toute erreur constatée dans un acte de l'état civil doit être corrigée par le tribunal de première instance, même lorsqu'il s'agit d'erreurs manifestement matérielles, comme des fautes de frappe dans les noms et les dates.

S'il est par exemple constaté, lors de la rédaction d'un acte de mariage, qu'un nom avait, à l'époque, été écrit mal orthographié, il faut toujours – si le délai est insuffisant pour demander un jugement rectificatif – appliquer le «conseil d'état» vieux de 200 ans, à la suite de quoi un jugement doit encore être prononcé avant que l'acte fautif puisse être adapté.

Ces erreurs pourraient être rectifiées bien plus rapidement si l'officier de l'état civil était autorisé à les corriger lui-même au moyen des actes et des attestations officielles nécessaires.

En outre, la rédaction d'autres actes reprenant les données exactes sur la base de cet acte rectifié s'en trouverait notablement accélérée, et pourrait même se faire immédiatement.

Il s'agit d'une mesure de simplification administrative qui, de surcroît, désengorgerait les tribunaux et contribuerait ainsi aux efforts de résorption de l'arriéré judiciaire.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

L'officier de l'état civil peut, sur la base d'actes authentiques ou d'attestations officielles, inscrire sur l'acte contenant une erreur matérielle une mention marginale en rouge rectifiant cette erreur matérielle.

Le procureur du Roi doit évidemment être informé, de manière à toujours permettre un contrôle ainsi que l'inscription de la mention marginale dans les registres conservés au tribunal.

L'officier de l'état civil doit également transmettre cette information au fichier électronique central (s'il devait être mis en place) si l'acte y est repris.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Elke fout in een akte van de burgerlijke stand dient te worden verbeterd door de rechtbank van eerste aanleg. Ook klaarblijkelijke materiële misslagen, zoals typefouten in namen en data.

Indien er bijvoorbeeld bij het opstellen van een huwelijksakte wordt vastgesteld dat er indertijd een schrijffout werd gemaakt in de naam, moet – indien de tijd te kort is om een vonnis van verbetering te vragen – nog steeds de 200-jarige «*conseil d'état*» worden toegepast, waarna nog een vonnis dient te worden geveld vooraleer de foutieve akte kan worden aangepast.

Verbeteringen van dergelijke fouten zouden heel wat vlotter kunnen worden aangebracht indien de ambtenaar van de burgerlijke stand deze fouten zelf kon verbeteren aan de hand van de nodige akten of officiële attesten.

Daarenboven zou het opstellen van andere akten met de juiste gegevens op basis van die verbeterde akte, heel wat sneller kunnen gebeuren. Zelfs onmiddellijk.

Het is een maatregel van administratieve vereenvoudiging die bovendien de rechtbanken ontlast en aldus een steentje bijdraagt in de strijd om de gerechtelijke achterstand te beperken.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

De ambtenaar van de burgerlijke stand kan op basis van authentieke akten of officiële attesten, naast de akte met de materiële misslag een rode getekende randmelding aanbrengen waardoor de materiële misslag wordt hersteld.

De procureur des Konings moet uiteraard op de hoogte worden gebracht zodat controle steeds mogelijk is en zodat ook in de registers die zich op de rechtbank bevinden de randmelding kan aangebracht worden.

De ambtenaar moet ook het centraal elektronisch bestand (mocht dit worden ingevoerd) hiervan op de hoogte brengen indien de akte daarin is opgenomen.

Cette procédure permettrait de rectifier plus rapidement les erreurs matérielles, de garantir le contrôle exercé par le procureur du Roi et de désengorger les tribunaux de première instance.

Art. 3

Les erreurs matérielles que l'officier de l'état civil peut lui-même rectifier, doivent faire l'objet d'une énumération.

Art. 4 et 5

La procédure à suivre pour rectifier un acte de l'état civil prévoit la possibilité d'inscrire une mention marginale dans les cas d'erreurs matérielles, ce qui évite l'engagement d'une procédure judiciaire pour rectifier de petites erreurs et permet d'intervenir rapidement.

Deze werkwijze zou de verbetering van materiële misslagen versnellen, de controle door de procureur des Konings vrijwaren en de rechtbanken van eerste aanleg heel wat werk besparen.

Art. 3

De materiële misslagen die de ambtenaar van de burgerlijke stand zelf kan verbeteren, dienen te worden opgesomd.

Art. 4 en 5

In de te volgen procedure voor de verbetering van een akte van de burgerlijke stand wordt een kantmelding mogelijk gemaakt voor gevallen van materiële misslagen zodat er geen gerechtelijke procedure vereist is voor het rechtzetten van kleine fouten en er snel kan worden opgetreden.

Liesbeth VAN DER AUWERA (CD&V)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 99 du Code civil est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 99. — L'officier de l'état civil peut, à la demande de toute personne intéressée et sur la base d'actes authentiques et d'attestations officielles, rectifier des erreurs matérielles dans un acte de l'état civil en apposant une mention marginale datée et signée.

Cette rectification est transmise sans délai au procureur du Roi, qui informe l'officier de l'état civil dans les 30 jours de son accord sur la rectification ou de sa décision de contester la rectification devant le tribunal de première instance.».

Art. 3

L'article 100 du même Code est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 100. — Les erreurs matérielles qui, conformément à l'article 99, peuvent faire l'objet d'une rectification par l'officier de l'état civil sont les suivantes:

- fautes de frappe dans les noms, prénoms et adresses;
- erreur relative au sexe, à une date de naissance ou de décès dans un acte, si une attestation de naissance ou de décès mentionne un autre sexe ou une autre date;
- erreur relative à une date de mariage;
- erreur relative à l'officier de l'état civil mentionné dans l'acte;
- erreur relative à la date à laquelle l'acte a été dressé;
- erreur relative à l'état civil, si celui-ci s'avère être différent sur la base d'autres actes.».

Art. 4

L'article 1383 du Code judiciaire est complété comme suit:

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 99 van het Burgerlijk Wetboek wordt hersteld in de volgende bewoordingen:

«Art. 99. — De ambtenaar van de burgerlijke stand kan op vraag van elke belanghebbende aan de hand van authentieke akten en officiële attesten, materiële misslagen in een akte van de burgerlijke stand verbeteren door het aanbrengen van een gedagtekende en ondertekende kantmelding.

Deze aangebrachte verbetering wordt onmiddellijk aan de procureur des Konings overgezonden, die de ambtenaar van de burgerlijke stand binnen 30 dagen op de hoogte brengt van zijn akkoord met de verbetering of van zijn beslissing om de verbetering voor de rechtbank van eerste aanleg te betwisten.».

Art. 3

Artikel 100 van hetzelfde Wetboek wordt hersteld in de volgende bewoordingen:

«Art. 100. — Materiële misslagen die door de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen worden verbeterd, overeenkomstig artikel 99, zijn:

- typefouten in namen, voornamen en adressen;
- een verkeerd geslacht of een verkeerde datum van geboorte of overlijden in een akte als uit een geboorte- of overlijdensattest een ander geslacht of een andere datum blijkt;
- een verkeerde huwelijksdatum;
- de verkeerde ambtenaar van de burgerlijke stand in de akte opgenomen;
- een verkeerde datum van opmaak van de akte;
- een verkeerde burgerlijke staat als deze uit andere akten anders blijkt te zijn.».

Art. 4

Artikel 1383 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld als volgt:

« , sauf si la rectification se fonde sur les articles 99 et 100 du Code civil.».

Art. 5

Dans l'article 1385 du même Code, il est inséré entre les mots «Aucune rectification, aucun changement ne peuvent être faits sur l'acte» et les mots»; mais le dispositif des jugements», les mots «sauf si la rectification se fonde sur les articles 99 et 100 du Code civil».

20 septembre 2005

« , tenzij de verbetering gebeurt op grond van de artikelen 99 en 100 van het Burgerlijk Wetboek.».

Art. 5

In artikel 1385 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden «Geen enkele verbetering of wijziging mag in de akte worden aangebracht» en de woorden «; het beschikkend gedeelte van de vonnissen» de woorden «tenzij de verbetering gebeurt op grond van de artikelen 99 en 100 van het Burgerlijk Wetboek» ingevoegd.

20 september 2005

Liesbeth VAN DER AUWERA (CD&V)

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

10 octobre 1967

CODE JUDICIAIRE

Art. 1383

Celui qui veut faire ordonner la rectification d'un acte de l'état civil présente requête au tribunal de première instance.

Art. 1385

Aucune rectification, aucun changement ne peuvent être faits sur l'acte;

mais le dispositif des jugements et arrêts de rectification est remis à l'officier de l'état civil qui le transcrit sans tarder sur ses registres: mention en est faite en marge de l'acte réformé et l'acte n'est plus délivré qu'avec les rectifications ordonnées à peine de tous dommages-intérêts contre l'officier qui l'aurait délivré.

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

10 octobre 1967

CODE JUDICIAIRE

Art. 1383

Celui qui veut faire ordonner la rectification d'un acte de l'état civil présente requête au tribunal de première instance, **sauf si la rectification se fonde sur les articles 99 et 100 du Code civil.**¹

Art. 1385

Aucune rectification, aucun changement ne peuvent être faits sur l'acte **sauf si la rectification se fonde sur les articles 99 et 100 du Code civil**²;

mais le dispositif des jugements et arrêts de rectification est remis à l'officier de l'état civil qui le transcrit sans tarder sur ses registres: mention en est faite en marge de l'acte réformé et l'acte n'est plus délivré qu'avec les rectifications ordonnées à peine de tous dommages-intérêts contre l'officier qui l'aurait délivré.

¹ Art. 4: ajout.

² Art. 5: insertion.

BASISTEKST

10 oktober 1967

GERECHTELIJK WETBOEK

Art. 1383

Hij die verbetering van een akte van de burgerlijke stand wil doen bevelen, dient een verzoekschrift in bij de rechtbank van eerste aanleg.

Art. 1385

Geen enkele verbetering of wijziging mag in de akte worden aangebracht;

het beschikkende gedeelte van de vonnissen en arresten tot verbetering wordt echter overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, die het onverwijld in zijn registers overschrijft; op de kant van de verbeterde akte wordt ervan melding gemaakt en de akte wordt niet meer afgegeven dan met de bevolen verbeteringen, op straffe van schadevergoeding door de ambtenaar die ze heeft afgegeven.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

10 oktober 1967

GERECHTELIJK WETBOEK

Art. 1383

Hij die verbetering van een akte van de burgerlijke stand wil doen bevelen, dient een verzoekschrift in bij de rechtbank van eerste aanleg, **tenzij de verbetering gebeurt op grond van de artikelen 99 en 100 van het Burgerlijk Wetboek.**¹

Art. 1385

Geen enkele verbetering of wijziging mag in de akte worden aangebracht **tenzij de verbetering gebeurt op grond van de artikelen 99 en 100 van het Burgerlijk Wetboek**²;

het beschikkende gedeelte van de vonnissen en arresten tot verbetering wordt echter overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, die het onverwijld in zijn registers overschrijft; op de kant van de verbeterde akte wordt ervan melding gemaakt en de akte wordt niet meer afgegeven dan met de bevolen verbeteringen, op straffe van schadevergoeding door de ambtenaar die ze heeft afgegeven.

¹ Art. 4: aanvulling.

² Art. 5: invoeging.